

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ

ΜΝΥΜΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΙΗΤΡΟΝ ΚΑΙ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ,
 ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΑΝ, ΚΑΙ ΠΑΝΑΚΕΙΑΝ, ΚΑΙ ΘΕΟΥΣ ΠΑΝ
 ΤΑΣ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΣΑΣ, ΙΣΤΟΡΑΣ ΠΟΙΕΥΜΕΝΟΣ, ΕΠΙ
 ΤΕΛΕΑ ΠΟΙΗΣΕΙΝ ΚΑΤΑ ΔΥΝΑΜΙΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΝ ΕΜΗΝ
 ΟΡΚΟΝ ΤΟΝΔΕ ΚΑΙ ΞΥΓΓΡΑΦΗΝ ΤΗΝΔΕ ἩΓΗΣΑΣΘ
 ΑΙ ΜΕΝ ΤΟΝ ΔΙΔΑΞΑΝΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΝ ΤΑΥΤΗ
 Ν ἸΣΑ ΓΕΝΕΤΗΣΙΝ ΕΜΟΙΣΙ, ΚΑΙ ΒΙΟΥ ΚΟΙΝΩΣΑΣΘΑΙ, Κ
 ΑΙ ΧΡΕΩΝ ΧΡΗΖΟΝΤΙ ΜΕΤΑΔΟΣΙΝ ΠΟΙΗΣΑΣΘΑΙ, Κ
 ΑΙ ΓΕΝΟΣ ΤΟ ΕΞ ὙΤΕΟΥ ΑΔΕΛΦΟΙΣ ἸΣΟΝ ΕΠΙΚΡΙΝ
 ΕΕΙΝ ΑΡΡΕΣΙ, ΚΑΙ ΔΙΔΑΞΕΙΝ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΝ ΤΑΥΤΗΝ,
 ΗΝ ΧΡΗΖΩΣΙ ΜΑΝΘΑΝΕΙΝ, ΑΝΕΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΞΥ
 ΓΓΡΑΦΗΣ, ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΗΣ ΤΕ ΚΑΙ ΑΚΡΟΗΣΙΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
 ΛΟΙΠΗΣ ΑΠΑΣΗΣ ΜΑΘΗΣΙΟΣ ΜΕΤΑΔΟΣΙΝ ΠΟΙΗΣΑΣ
 ΘΑΙ ΥΙΟΙΣΙ ΤΕ ΕΜΟΙΣΙ, ΚΑΙ ΤΟΙΣΙ ΤΟΥ ΕΜΕ ΔΙΔΑΞΑΝ
 ΤΟΣ, ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΑΙΣΙ ΣΥΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙΣΙ ΤΕ ΚΑΙ ὈΡ
 ΚΙΣΜΕΝΟΙΣ ΝΟΜΩ, ΙΗΤΡΙΚΩ, ΑΛΛΩ, ΔΕ ΟΥΔΕΝΙ
 ΔΙΑΤΗΜΑΣΙ ΤΕ ΧΡΗΣΟΜΑΙ ΕΠ' ὈΦΕΛΕΙΗ, ΚΑΜΝΟ
 ΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΥΝΑΜΙΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΝ ΕΜΗΝ, ΕΠΙ ΔΗΛΗ
 ΣΕΙ ΔΕ ΚΑΙ ΑΔΙΚΗ, ΕΙΡΞΕΙΝ, ΟΥ ΔΩΣΩ ΔΕ ΟΥΔΕ
 ΦΑΡΜΑΚΟΝ ΟΥΔΕΝΙ ΑΙΤΗΘΕΙΣ ΘΑΝΑΣΙΜΟΝ, ΟΥΔΕΥ
 ΦΗΓΗΣΟΜΑΙ ΞΥΜΒΟΥΛΙΗΝ ΤΟΙΗΝΔΕ ὈΜΟΛΟΣ ΔΕ ΟΥ
 ΔΕ ΓΥΝΑΙΚΙ ΠΕΣΣΟΝ ΦΘΟΡΙΟΝ ΔΩΣΩ, ΑΓΝΩΣ Δ
 Ε ΚΑΙ ΟΣΙΩΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΩ ΒΙΟΝ ΤΟΝ ΕΜΟΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝ
 ΗΝ ΤΗΝ ΕΜΗΝ, ΟΥ ΤΕΜΕΛ ΔΕ ΟΥΔΕ ΜΗΝ ΛΙΘ
 ΙΩΝΤΑΣ, ΕΚΧΩΡΗΣΩ ΔΕ ΕΡΓΑΤΗΣΙΝ ΑΝΔΡΑΣΙ ΠΡ
 ΗΕΙΟΣ ΤΗΣΔΕ, ΕΣ ΟΙΚΙΑΣ ΔΕ ΟΚΟΣΑΣ ΑΝ ΕΣΩ
 ΕΞΕΛΕΥΣΟΜΑΙ ΕΠ' ὈΦΕΛΕΙΗ, ΚΑΜΝΟΝΤΩΝ, ΕΚΤ
 ΟΣ ΕΩΝ ΠΑΣΗΣ ΑΔΙΚΗΣ ΕΚΟΥΣΙΗΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΙΗΣ, Τ
 ΗΣ ΤΕ ΑΛΛΗΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΕ ΓΥ
 ΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ, ΕΛΕΥΘΕΡ
 ΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΔΟΥΛΩΝ, Α Δ' ΑΝ ΕΝ ΘΕΡΑΠΕΙΗ,
 Η ΙΔΩ, Η ΑΚΟΥΣΩ, Η ΚΑΙ ΑΝΕΥ ΘΕΡΑΠΗΤΗΣ ΚΑΤΑ Β
 ΙΟΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, Α ΜΗ ΧΡΗ ΠΟΤΕ ΕΚΛΑΛΕΕΣΘΑΙ
 ΕΞΩ, ΣΙΓΗΣΟΜΑΙ, ΑΡΡΗΤΑ ΗΓΕΥΜΕΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΤΟ
 ΙΑΥΤΑ, ΟΡΚΟΝ ΜΕΝ ΟΥΝ ΜΟΙ ΤΟΝΔΕ ΕΠΙΤΕΛΕ
 Α ΠΟΙΕΟΝΤΙ, ΚΑΙ ΜΗ ΞΥΓΧΕΟΝΤΙ, ΕΙΗ ΕΠΑΥΡΑΣΘ
 ΑΙ ΚΑΙ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΔΟΞΑΖΟΜΕΝΩ, ΠΑΡΑ Π
 ΑΣΙΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ ΕΣ ΤΟΝ ΑΙΕΙ ΧΡΟΝΟΝ ΠΑΡΑΒΑΙ
 ΝΟΝΤΙ ΔΕ ΚΑΙ ΕΠΙΟΡΚΟΥΝΤΙ, ΤΑΝΑΝΤΙΑ ΤΟΥΤΩΝ.

.....να μη δώσω ποτέ σε κανένα, έστω κι αν μου το ζητήσει, θανατηφόρο φάρμακο, ούτε να δώσω ποτέ τέτοια συμβουλή. Ομοίως να μη δώσω ποτέ σε γυναίκα φάρμακο για ν' αποβάλει. Να διατηρήσω δε τη ζωή μου και την τέχνη μου καθαρή και αγνή..... Και σ' όποια σπίτια κι αν μπω, να μπω για την ωφέλεια των πασχόντων αποφεύγοντας κάθε εκούσια αδικία και βλάβη και κάθε γενετήσια πράξη και με γυναίκες και με άνδρες, ελεύθερους και δούλους. Και ό,τι δω ή ακούσω κατά την άσκηση του επαγγέλματός μου, ή κι εκτός, για τη ζωή των ανθρώπων, που δεν πρέπει ποτέ να κοινοποιηθεί, να σιωπήσω και να το τηρήσω μυστικό.....

Bioethics

=

Bio + Ethics

Study of ethical issues and decision
making associated with the use of living
organisms

*Prima facie** Βιοηθικές Αρχές

Αρχή του σεβασμού της αυτονομίας

Αρχή της αγαθοεργίας

Αρχή του μη βλάπτειν

Αρχή της δικαιοσύνης

* *κάθε ηθική αρχή είναι δεσμευτική, εκτός εάν έρχεται σε αντιπαράθεση με άλλη ηθική αρχή, οπότε είναι αναγκαία η επιλογή μεταξύ αυτών*

Δευτερεύουσες Βιοηθικές Αρχές

Υποχρέωση της παροχής αλήθειας στον ασθενή

Προστασία της ιδιωτικότητας

Τήρηση του ιατρικού απορρήτου

Ενήμερη συναίνεση

Σεβασμός της σύμβασης μεταξύ ιατρού και ασθενούς

Τιμιότητα

Βιοηθικές Αρχές

The Four Key Principles of Bioethics

Non-Maleficence

"Do no harm." Minimize any possible risks to the patient.

Autonomy

The patient/family retains the right to make treatment decisions with all relevant information presented to them.

Beneficence

The overall needs of the individual must be taken into account with the benefits balanced against the risks.

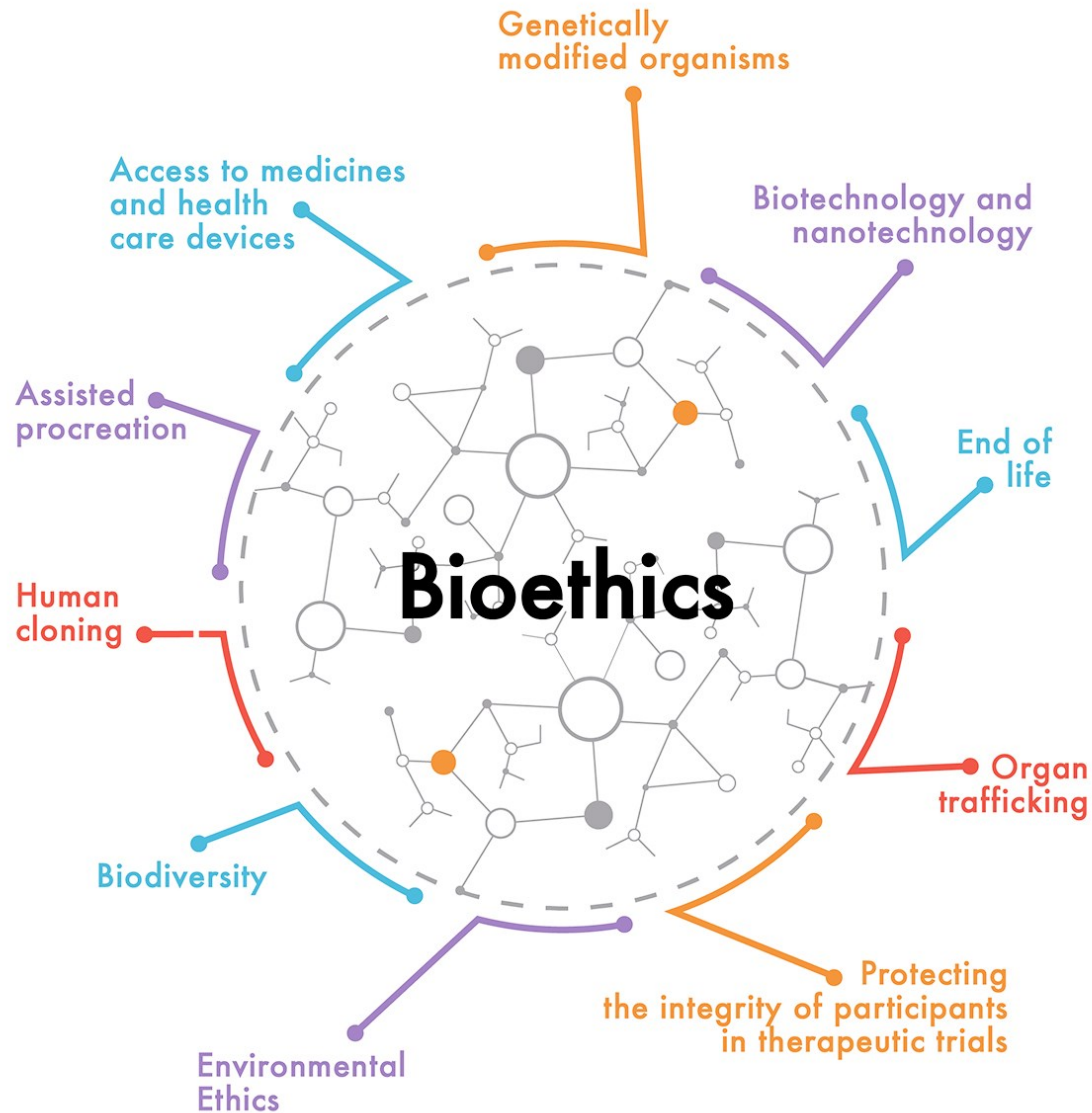

Justice

Access to treatment and care should be fair and equitable.

Βιοηθικές Αρχές

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Προαγωγή του οφέλους, αποφυγή ή ελαχιστοποίηση της βλάβης.

- Ποιό είναι το πρόβλημα του ασθενούς; Διάγνωση; Πρόγνωση;
- Είναι το πρόβλημα οξύ; Χρόνιο; Κρίσιμο; Επείγον; Αναστρέψιμο;
- Ποιοί είναι οι στόχοι της θεραπείας;
- Ποιές είναι οι πιθανότητες επιτυχούς έκβασης;
- Ποιές είναι οι εναλλακτικές λύσεις σε περίπτωση αποτυχίας της θεραπείας;
- Πως μπορεί ο συγκεκριμένος ασθενής να ωφεληθεί συνολικά από την ιατρική και πως μπορεί να αποφευχθεί η βλάβη;

Η κλινική αντιμετώπιση περιλαμβάνει επανεξέταση της διάγνωσης και επιλογή θεραπείας.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Προαγωγή του οφέλους, αποφυγή ή ελαχιστοποίηση της βλάβης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ασθενούς.

- Ποιές είναι οι προοπτικές με ή χωρίς θεραπεία για επιστροφή στην φυσιολογική ζωή;
- Εάν επιτύχει η θεραπεία, ποιές οργανικές, ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις-ελλείμματα είναι πιθανό να αντιμετωπίσει ο ασθενής;
- Υπάρχουν προκαταλήψεις που μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση του θεραπευτή σε σχέση με την ποιότητα ζωής του ασθενούς;
- Η παρούσα ή μελλοντική κατάσταση του ασθενούς είναι τέτοια ώστε η συνέχιση της ζωής να θεωρηθεί ανεπιθύμητη;
- Υπάρχει σχέδιο ή σκεπτικό για τη διακοπή της θεραπείας;
- Υπάρχει σχεδιασμός για ανακούφιση και παρηγορητική αγωγή;

ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

Σεβασμός της αυτονομίας τους ασθενούς

- Είναι ο ασθενής νοητικά και νομικά ικανός; Υπάρχουν ενδείξεις ανικανότητας;
- Στην περίπτωση που ο ασθενής είναι ικανός, ποιες οι απόψεις του για τις επιλογές των ασθενών για τη θεραπεία τους;
- Έχει ο ασθενής ενημερωθεί και κατανοήσει τα οφέλη και τους κινδύνους της θεραπείας; Έχει δώσει τη συγκατάθεση του μετά την πληροφόρηση;
- Σε περίπτωση ανικανότητας, ποιος άλλος θα ενημερωθεί και θα λάβει δόκιμες αποφάσεις για τον ασθενή;
- Έχει ο ασθενής εκφράσει νωρίτερα συγκεκριμένες προτιμήσεις;
- Είναι ο ασθενής απρόθυμος ή ανίκανος να υποβληθεί σε θεραπεία; Αν ναι, για ποιους λόγους;
- Με λίγα λόγια, έχει ο ασθενής δικαίωμα σεβασμού των επιλογών του μέχρι του σημείου που επιτρέπει η ηθική και ο νόμος;

Όλες οι διαντιδράσεις ασθενούς-ιατρού συμβαίνουν επειδή ο ασθενής παρουσιάζεται στον ιατρό με ένα αίτημα . Οι αξίες του ασθενούς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της διαντίδρασης.

ΣΥΝΑΡΤΩΜΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Αρχές Νομιμότητας και Δικαιοσύνης/Ισοτιμίας.

- Υπάρχουν οικογενειακά ζητήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις αποφάσεις για τη θεραπευτική αγωγή;
- Υπάρχουν ιατρικά και νοσηλευτικά ζητήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις αποφάσεις για τη θεραπευτική αγωγή;
- Υπάρχουν χρηματικοί και οικονομικοί παράγοντες;
- Υπάρχουν θρησκευτικοί και πολιτισμικοί παράγοντες;
- Υπάρχουν όρια στην εχεμύθεια/εμπιστευτικότητα;
- Υπάρχουν προβλήματα με την κατανομή των πόρων;
- Υπάρχουν νομικά ζητήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις αποφάσεις για τη θεραπευτική αγωγή;
- Υπάρχει ανάμιξη κλινικής έρευνας ή διδασκαλίας;
- Υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων; Από την πλευρά των ιατρών ή του ιδρύματος;

Τα ιατρικά οφέλη/πλεονεκτήματα πρέπει να απονέμονται δίκαια, ούτως ώστε άνθρωποι με παρεμφερείς ανάγκες και σε παρεμφερείς συνθήκες να αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Σχέση γιατρού-ασθενούς

Εμπιστοσύνη και Αμοιβαιότητα

Οι έννοιες αυτές πρέπει να χαρακτηρίζουν τη σχέση γιατρού-ασθενούς και να στοχεύουν στη βελτίωση της υγείας του ασθενούς

Χορήγηση Φαρμάκων/Θεραπείας (1)

- Η χορήγηση φαρμάκων/θεραπείας πρέπει να εξηγείται στον ασθενή και οι ερωτήσεις του να απαντώνται με ειλικρίνεια ακόμη και όταν υπάρχει δυσκολία επικοινωνίας
- Χρόνος και διαθεσιμότητα προς τον ασθενή
- Αναγκαστική χορήγηση θεραπείας όταν ο ασθενής θέτει σε κίνδυνο τον εαυτό του ή τους άλλους (νομοθεσία σχετική με ψυχική υγεία)
- Χορήγηση θεραπείας με κρυφό τρόπο ή αναγκαστικά όχι αποδεκτή μόνο σε ακραίες περιπτώσεις

Χορήγηση Φαρμάκων/Θεραπείας (2)

- Οχι εμπλοκή οικονομικού συμφέροντος με θεραπεία ασθενούς (φαρμακευτικές εταιρείες, ιδρύματα)
- Σε περίπτωση οικονομικού συμφέροντος να υπάρχει ειλικρίνεια με ασθενή
 - ✓ Προτιμότερη η αποφυγή τέτοιων συναλλαγών
 - ✓ Οχι δεοντολογικά σωστό η αμοιβή για παραπομπή ασθενούς

Παρουσία άλλου προσώπου σε εξέταση

- Πιθανή για ασθενείς και των δύο φύλων
- Συχνά έφηβοι συνοδεύονται από οικογενειακό πρόσωπο
- Περιπτώσεις ψυχιατρικών ασθενών όπου κίνδυνος για βίαιη συμπεριφορά
- Σε ιατροδικαστικά θέματα
- Προηγούμενη συζήτηση με ασθενή
- Απαραίτητη η εξασφάλιση εχεμύθειας

Αναγνώριση ευθυνών και ορίων

Ευθύνη για τήρηση ορίων κυρίως σε γιατρό

Τήρηση ορίων σε θεραπεία

- Υποστήριξη ασθενούς και οικογένειας σε επαγγελματικά πλαίσια, τήρηση κάποιας απόστασης
- Σεβασμό επαγγελματικής σχέσης
- Ο ασθενής σε ευάλωτη θέση σε σχέση με γιατρό – όχι ισότιμη
- Όχι χορήγηση πιστοποιητικών με αναληθή στοιχεία

Υποχρεώσεις ασθενούς προς ιατρική υπηρεσία

- Να είναι στην ώρα του
- Να είναι ευγενής
- Να ακολουθεί τις συμβουλές που του δίνονται
- Να δίνει σωστές και πλήρεις πληροφορίες
- Να ακολουθεί σωστά τη φαρμακευτική αγωγή
- Να φροντίζει την υγεία του
- Να συνεργάζεται με ιατρική υπηρεσία
- Να διακρίνει την επείγουσα κατάσταση από τη μη επείγουσα

- Η σχέση γιατρού-ασθενούς παραμένει σημαντική και ιδιαίτερη
- Ευθύνες γιατρού διαφορετικές από άλλα επαγγέλματα
- Ασθενής βασίζεται σε γιατρό αλλά και συμμετοχή του απαραίτητη για θεραπεία και διατήρηση υγείας

Σας ευχαριστώ!